

مقایسه

سه ابزار برخط برای گزارش جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان

بهار ۱۳۹۷

خلاصه برای مدیران

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک)، پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (آی. اس. سی.)، و سازمان فناوری اطلاعات ایران ابزارهایی ساخته‌اند که شاخص‌های علم، فناوری، و نوآوری ایران را در جهان پایش و منتشر می‌کنند. ایرانداک سامانه «جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان (نما)» را در میانه سال ۱۳۹۵، سازمان فناوری اطلاعات ایران سامانه «شاخص‌های بین‌المللی فاوا» را در میانه سال ۱۳۹۵، و «آی. اس. سی.» برگ وب «آمار جایگاه علمی ایران در سطح ملی و بین‌المللی» را در آغاز سال ۱۳۹۶ برای دستیابی به این هدف ساخته‌اند. بررسی این خدمات نشان می‌دهد که در «نما» دسترسی به گزارش‌های ۸۸ شاخص در پیوند با علم، فناوری، و نوآوری شدنی است، جایی که «آی. اس. سی.» ۲۲ و «شاخص‌های بین‌المللی فاوا» ۱۴ شاخص را پوشش می‌دهند. برای آسانی مقایسه، شاخص‌های «نما»، «آی. اس. سی.» و «شاخص‌های بین‌المللی فاوا» در هفت گروه دسته‌بندی شده‌اند. جدول زیر مقایسه شمار شاخص‌ها را در این ابزارها نشان می‌دهد.

مقایسه «نما»، «آی. اس. سی.» و «شاخص‌های بین‌المللی فاوا»

شرح	شمار در «نما»	شمار در «آی. اس. سی.»	شمار در «شاخص‌های بین‌المللی فاوا»	توضیح
۱. شاخص‌های نشریه‌های علمی	۶	ندارد	ندارد	-
۲. شاخص‌های نظام‌های موضوعی رتبه‌بندی	۱۱	ندارد	ندارد	-
۳. شاخص‌های نظام‌های رتبه‌بندی وبگاه‌ها	۵	ندارد	ندارد	-
۴. شاخص‌های رتبه‌بندی‌های علم، فناوری، و نوآوری	۳۷	ندارد	۱۴	هفت شاخص «شاخص‌های بین‌المللی فاوا» در «نما» نیز هستند.
۵. شاخص‌های پژوهشگران	۲	ندارد	ندارد	-
۶. شاخص‌های نظام‌های فراگیر رتبه‌بندی	۱۸	۴	ندارد	چهار نظام «آی. اس. سی.» در «نما» نیز هستند.
۷. شاخص‌های نمایه‌های استنادی	۹	۱۸	ندارد	۱۳ شاخص «آی. اس. سی.» در «نما» نیز هستند.
همه شاخص‌ها	۸۸	۲۲	۱۴	
شمار نهادهایی که شاخص آنها گزارش می‌شود	۵۲	۶	۱۰	

از دیدگاه فنی، «نما» و «شاخص‌های بین‌المللی فاوا» پویا هستند، ولی «آی. اس. سی.» ایستاست. کاربران «نما» می‌توانند گزارش‌های برخط و دلخواه را هر آن، دریافت کنند، ولی «شاخص‌های بین‌المللی فاوا» و «آی. اس. سی.» در قالب یک برگ وب هستند. از دیدگاه خدمات نیز، کاربران در «آی. اس. سی.» تنها به جایگاه ایران و چند کشور برگزیده را در نمودارهای پویا و امتیاز ایران در سنجه‌های «شاخص‌های بین‌المللی فاوا» می‌توانند روند سالانه جایگاه ایران و چند کشور برگزیده را در نمودارهای پویا و امتیاز ایران در سنجه‌های گوناگون را در جدول ببینند، جایی که «نما» ۱۳ خدمت افزوده را به کاربران می‌دهد. شناسنامه شاخص برای شناخت بیشتر؛ نمودار پویای روندهای سالانه؛ گزارش‌های ریز از نتایج سالانه نظام‌ها؛ مقایسه کشورهای منطقه به دلخواه کاربر؛ مقایسه رتبه مؤسسه‌ها (ها) در نظام‌های رتبه‌بندی، تحلیل روندها و رتبه‌ها؛ پیشنهاد شاخص‌های همانند؛ مقایسه شاخص‌ها؛ منابع علمی (مقاله، کتاب، پایان‌نامه، و گزارش) پیرامون شاخص‌ها؛ نام‌نویسی و اشتراک در سامانه و فرستادن گزارش‌های روزآمد برای کاربران؛ جست‌وجوی شاخص‌ها و سنجه‌ها؛ بارگیری نسخه «پی. دی. اف.» گزارش‌ها و نمودارها؛ دریافت دیدگاه‌ها؛ و دسترسی آزاد به انتشارات «نما» از شمار خدمات کلیدی «نما» هستند.

۱-۱. سامانه جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان (نما)

سامانه «جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان (نما)» از سامانه‌های پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) است. این سامانه جایگاه ایران را در شاخص‌های علم، فناوری، و نوآوری جهانی و روند آنها را نشان می‌دهد. هر چند این سامانه از شهریور ۱۳۹۵ آغاز به کار کرد، ولی در دی ۱۳۹۵ به دست معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری و دبیرکل شورای عالی عتف رونمایی شد و در نشانی nema.irandoc.ac.ir در دسترس همگان است. این سامانه از این پس «نما» خوانده می‌شود.

۲-۱. سامانه «شاخص‌های بین‌المللی فاوا»

«شاخص‌های بین‌المللی فاوا» از خدمات سازمان فناوری اطلاعات ایران است که در میانه سال ۱۳۹۵ راه‌اندازی شده است و به گزارش شاخص‌های در پیوند با فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌پردازد. این سامانه در نشانی mis.ito.gov.ir/web/guest/international-fava-indicators در دسترس همگان است. این سامانه از این پس «فاوا» خوانده می‌شود.

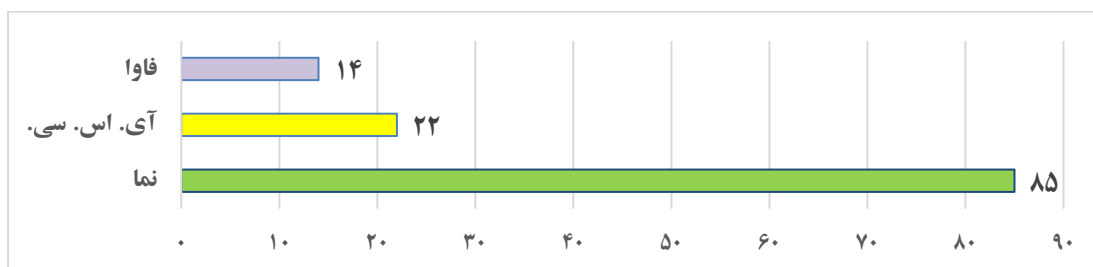
۳-۱. برگ وب آمار جایگاه علمی ایران در سطح ملی و بین‌المللی

برگ وب «آمار جایگاه علمی ایران در سطح ملی و بین‌المللی» از خدمات پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (آی. اس. سی.) است که در آغاز ۱۳۹۶ راه‌اندازی شده است و به گزارش شاخص‌های در پیوند با انتشارات علمی و جایگاه مؤسسه‌های ایرانی در چند نظام رتبه‌بندی جهانی می‌پردازد. این سامانه در نشانی isc.gov.ir/publication/IranPub.htm در دسترس همگان است. این برگ وب از این پس «آی. اس. سی.» خوانده می‌شود.

۲. شمار شاخص‌ها

آنچنان که نمودار یک نشان می‌دهد، شمار شاخص‌های گزارش شده در «نما» ۸۸ است، ولی «آی. اس. سی.» ۲۲ و فاوا ۱۴ شاخص را پایش می‌کنند.

نمودار ۱. شمار شاخص‌های گزارش شده

شاخص‌های پایش شده در «نما»، «آی. اس. سی.» و «فاوا» در هفت گروه پژوهشگران، نشریه‌های علمی، نظام‌های فراگیر رتبه‌بندی، نظام‌های موضوعی رتبه‌بندی، نظام‌های رتبه‌بندی وبگاه‌ها، نمایه‌های استنادی، و رتبه‌بندی‌های علم، فناوری، و نوآوری، دسته‌بندی و در جدول‌های زیر مقایسه شده‌اند. بر پایه جدول یک، «نما» دو شاخص کلیدی درباره جایگاه پژوهشگران از دو ناشر دارد، ولی «آی. اس. سی.» و «فاوا» شاخصی در این گروه ندارند.

جدول ۱. مقایسه شاخص‌های «نما»، «آی. اس. سی.» و «فاوا» در گروه «جایگاه پژوهشگران»

فاوا (۰)	آی. اس. سی. (۰)	نما (۲)*
-	-	☐ پژوهشگران پر استناد
-	-	☐ پژوهشگران با شاخص «اچ» بیشتر از ۱۰۰

* شماره درون پرانتزها، شمار شاخص‌ها را نشان می‌دهد.

همان‌گونه که جدول دو نشان می‌دهد، «نما» شش شاخص کلیدی درباره جایگاه نشریه‌های علمی از سه ناشر دارد، جایی که «آی. اس. سی.» و «فاوا» گزارشی در این زمینه ندارند.

جدول ۲. مقایسه شاخص‌های «نما»، «آی. اس. سی.» و «فاوا» در گروه «جایگاه نشریه‌های علمی»

فاوا (۰)	آی. اس. سی. (۰)	نما (۶)
-	-	☐ حضور در نمایه‌نامه‌های جهانی: «واس»*
-	-	☐ حضور در نمایه‌نامه‌های جهانی: «اسکوپوس»
-	-	☐ ضریب تأثیر
-	-	☐ امتیاز استنادی
-	-	☐ اسنیپ
-	-	☐ رتبه‌بندی نشریه‌های سکیمگو

* «وب آو ساینس»

بر پایه جدول سه «نما» ۱۸ شاخص درباره جایگاه مؤسسه‌ها در نظام‌های فراگیر رتبه‌بندی از ۱۷ ناشر دارد، جایی که «آی. اس. سی.» چهار شاخص از چهار ناشر گزارش می‌کند و «فاوا» شاخصی ندارد. در «نما» مقایسه پویای رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام‌های گوناگون شدنی است، ولی «آی. اس. سی.» این اطلاعات را با جدول نشان می‌دهد.

جدول ۳ مقایسه شاخص‌های «نما»، «آی. اس. سی.»، و «فاوا» در گروه «جایگاه مؤسسه‌ها در نظام‌های فراگیر رتبه‌بندی»

فاوا (۰)	آی. اس. سی. (۴)	نما (۱۸)
-	رتبه‌بندی لایدن	□ + رتبه‌بندی مرکز مطالعات علوم و فناوری □ + تعداد دانشگاه‌های برتر ایران در دنیا در نظام «لایدن»*
	رتبه‌بندی شانگهای	□ + رتبه‌بندی علمی دانشگاه‌های جهان □ + تعداد دانشگاه‌های برتر ایران در دنیا در نظام (شانگهای)
	رتبه‌بندی تایمز	□ + رتبه‌بندی «مؤسسه آموزش عالی تایمز» □ + تعداد دانشگاه‌های برتر ایران در دنیا در نظام
	رتبه‌بندی کیو.اس.	□ + رتبه‌بندی جهانی دانشگاه‌های «کیو.اس.» □ + رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه عملکرد علمی
	رتبه‌بندی کیو. اس.	□ رتبه‌بندی یو - مالتی رنک □ رتبه‌بندی مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان
		□ رتبه‌بندی بهترین دانشگاه‌های جهان «یو. اس. نیوز»
		□ رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان □ رتبه‌بندی مؤسسه‌های «سکیمگو»
		□ رتبه‌بندی دانشگاهی «راوند» □ رتبه‌بندی پژوهشی دانشگاه‌های جهان
		□ رتبه‌بندی «گرین متریک» درباره توسعه پایدار □ رتبه‌بندی کیفیت پژوهش «آی. تی. یو.»
		□ رتبه‌بندی «سای ویژنر» □ رتبه‌بندی آوازه «رار»
		□ رتبه‌بندی مؤسسه‌های آکادمیک «نیچر ایندکس»
		□ رتبه‌بندی دانشگاه‌های آسیایی «تایمز»

* شاخص‌هایی که با نشان «+» آمده‌اند در «نما» و «آی. اس. سی.» گزارش می‌شوند.

بر پایه جدول چهار سامانه «نما» ۱۱ شاخص کلیدی پیرامون جایگاه مؤسسه‌ها در نظام‌های موضوعی رتبه‌بندی از هشت جهانی ناشر دارد، در حالی که «آی. اس. سی.» و «فاوا» هیچ شاخصی در این باره پایش و گزارش نمی‌کنند.

جدول ۴. مقایسه شاخص‌های «نما»، «آی. اس. سی.»، و «فاوا» در گروه جایگاه مؤسسه‌ها در نظام‌های موضوعی رتبه‌بندی

فاوا (۰)	آی. اس. سی. (۰)	نما (۱۱)
-	-	☐ رتبه‌بندی جهانی موضوعی «مؤسسه آموزش عالی تایمز» ☐ رتبه‌بندی حوزه‌ای علمی دانشگاه‌های جهان ☐ رتبه‌بندی موضوعی علمی دانشگاه‌های جهان ☐ رتبه‌بندی حوزه‌ای جهانی دانشگاه‌های «کیو. اس.» ☐ رتبه‌بندی موضوعی جهانی دانشگاه‌های «کیو. اس.» ☐ رتبه‌بندی موضوعی دانشگاه‌ها بر پایه عملکرد علمی ☐ رتبه‌بندی حوزه‌ای عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان ☐ رتبه‌بندی موضوعی عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان ☐ رتبه‌بندی موضوعی بهترین دانشگاه‌های جهان «یو. اس. نیوز» ☐ رتبه‌بندی موضوعی دانشگاهی «راوند» ☐ رتبه‌بندی موضوعی دانشگاه‌های جهان

همان‌گونه که جدول پنج نشان می‌دهد، «نما» پنج شاخص کلیدی درباره جایگاه مؤسسه‌ها در نظام‌های رتبه‌بندی وبگاه‌ها از دو ناشر دارد، جایی که «آی. اس. سی.» و «فاوا» شاخصی در این زمینه گزارش نمی‌کنند.

جدول ۵. مقایسه شاخص‌های «نما»، «آی. اس. سی.»، و «فاوا» در گروه جایگاه مؤسسه‌ها در نظام‌های رتبه‌بندی وبگاه‌ها

فاوا (۰)	آی. اس. سی. (۰)	نما (۵)
-	-	☐ رتبه‌بندی وب دانشگاه‌ها (وبومتریکس) ☐ رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه استناد «گوگل اسکالر» ☐ رتبه‌بندی وب پژوهشگاه‌ها ☐ رتبه‌بندی واسپارگاه‌های سازمانی ☐ رتبه‌بندی جهانی وب دانشگاه‌ها و کالج‌ها

بر پایه جدول شش «نما»^۸ شاخص کلیدی درباره جایگاه ایران در نمایه‌های استنادی از دو ناشر دارد، جایی که «آی. اس. سی.» ۱۸ شاخص از سه ناشر گزارش می‌کند. گفتنی است که منبع برخی از شاخص‌های

«آی. اس. سی.» داده‌های پایگاه استنادی علوم جهان اسلام هستند.

جدول ۶. مقایسه شاخص‌های «نما»، «آی. اس. سی.» و «فاوا» در گروه «جایگاه ایران در نمایه‌نامه‌های استنادی»

فاوا (۰)	آی. اس. سی. (۱۸)	نما (۹)
-	☐ + رتبه جهانی تولید علم در جهان - آی. اس. ☐ آی. ☐ + رتبه جهانی تولید علم در جهان - اسکوپوس ☐ + رتبه استنادی ایران - اسکوپوس ☐ + رتبه استنادی ایران - آی. اس. آی. ☐ + مقالات کنفرانس ها - آی. اس. آی. ☐ + مقالات کنفرانس ها - اسکوپوس ☐ + اچ ایندکس ☐ + مقالات داغ ☐ + مقالات پراستناد ☐ + مقالات برتر ☐ + مقالات برتر [۲] ☐ + کشورهای همکار - آی. اس. آی. ☐ + کشورهای همکاری - اسکوپوس ☐ رتبه تولید علم در کشورهای اسلامی - آی. اس. آی. ☐ رتبه تولید علم در کشورهای اسلامی - اسکوپوس ☐ سهم دیپلماسی علمی از کل کمیت تولید علم ایران - آی. اس. آی. ☐ قلمروهای پژوهشی برتر - اسکوپوس ☐ قلمروهای پژوهشی برتر - آی. اس. آی.	☐ + رتبه و شمار انتشارات در «واس» [*] ☐ + رتبه و شمار انتشارات در «اسکوپوس» ☐ + شمار استنادها ☐ + میانگین سرانه استناد به مقاله (سالانه) ☐ + شاخص «اچ» ☐ + همکاری علمی جهانی ☐ + شمار مقاله‌های داغ ☐ + شمار مقاله‌های پراستناد ☐ میانگین سرانه استناد به مقاله (پنج ساله)

* شاخص‌هایی که با نشان «+» آمده‌اند در «نما» و «آی. اس. سی.» گزارش می‌شوند.

بر پایه جدول هفت «نما» ۳۷ شاخص کلیدی درباره جایگاه ایران در رتبه‌بندی‌های علم، فناوری، و نوآوری از ۲۵ ناشر دارد، در حالی که «فاوا» ۱۴ شاخص در این زمینه از ۱۰ ناشر گزارش می‌کند. «آی. اس. سی.» شاخصی در این زمینه ندارد.

جدول ۷. مقایسه شاخص‌های «نما»، «آی. اس. سی.»، و «فاوا» در گروه «جایگاه ایران در رتبه‌بندی‌های علم، فناوری، و

نوآوری»

فاوا (۱۴)	آی. اس. سی. (۱۸)	نما (۳۷)
<ul style="list-style-type: none"> ☐ + شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات ☐ + شاخص توسعه دولت الکترونیک ☐ + شاخص آمادگی شبکه‌ای ☐ + شاخص اقتصاد دانش بنیان ☐ + شاخص جهانی نوآوری ☐ + شاخص رقابت پذیری ☐ + شاخص توسعه انسانی ☐ شاخص‌های عملکردی ایران مرتبط با اهداف نشست جامعه اطلاعاتی WSIS ☐ نشانگر چارچوب نظارت بر رگولاتوری ☐ نشانگر سرانه تولید پسماند الکترونیکی ☐ شاخص جوانان دیجیتالی ☐ شاخص سبد هزینه فناوری اطلاعات و ارتباطات ☐ شاخص امنیت سایبری ☐ شاخص جهانی آمادگی تجارت الکترونیک 	-	<ul style="list-style-type: none"> ☐ رتبه‌بندی کشورهای «سکیمگو» ☐ رتبه‌بندی مقاله‌های علمی و فنی ☐ رتبه‌بندی کشورهای «نیچر ایندکس» ☐ شاخص توسعه آموزش برای همه ☐ شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات ☐ شاخص جهانی نوآوری ☐ شاخص نوآوری بلومبرگ ☐ شاخص جهانی خلاقیت ☐ گزارش جهانی رقابت پذیری ☐ شاخص توسعه انسانی ☐ شاخص سرمایه انسانی ☐ شاخص آسانی انجام کسب و کار ☐ رتبه‌بندی تولید ناخالص داخلی ☐ شاخص آزادی اقتصادی ☐ شاخص اقتصاد دانش بنیان ☐ شاخص عملکرد رقابتی صنعت ☐ بودجه دولت برای آموزش ☐ گزارش «وایپو» درباره اظهارنامه‌های ثبت اختراع ☐ کاربران پهن‌بند ثابت (به ازای هر ۱۰۰ نفر) ☐ مشترکین تلفن همراه (به ازای هر ۱۰۰ نفر) ☐ کاربران اینترنت (به ازای هر ۱۰۰ نفر) ☐ صادرات مبتنی بر فناوری پیشرفته ☐ شاخص جهانی استعداد انسانی ☐ شاخص آمادگی شبکه‌ای ☐ شاخص جهانی کارآفرینی ☐ شاخص جهانی رقابت پذیری استعداد ☐ باسوادترین ملت‌های جهان ☐ شاخص جهانی «تینک تنک» ☐ یو ۲۱: رتبه‌بندی نظام‌های ملی آموزش عالی ☐ شاخص جهانی حقوق مالکیت ☐ شاخص توسعه دولت الکترونیک ☐ رتبه‌بندی المپیاد جهانی ریاضی ☐ رتبه‌بندی المپیاد جهانی کامپیوتر ☐ رتبه‌بندی المپیاد جهانی فیزیک ☐ رتبه‌بندی المپیاد جهانی نجوم و اختر فیزیک ☐ رتبه‌بندی المپیاد جهانی زیست‌شناسی ☐ رتبه‌بندی المپیاد جهانی شیمی

۴. خدمات

«نما»، «آی. اس. سی.»، و «فاوا» خدماتی را به کاربران ارائه می‌کنند که در جدول هشت مقایسه شده‌اند.

جدول ۸. مقایسه خدمات «نما»، «آی. اس. سی.»، و «فاوا»

فاوا (۱۰)	آی. اس. سی. (۲)	نما (۱۴)*
☐ شرح کوتاه شاخص	☐ نمودار ایستای روندهای سالانه	☐ شناسنامه شاخص برای توصیف و شناخت بیشتر
☐ نمودار پویای روند سالانه در شاخص‌ها	☐ جدول ایستای روندهای سالانه	☐ نمودار پویای روندهای سالانه
☐ نمودار پویای روند سالانه در سنجه‌های فرعی شاخص‌ها		☐ گزارش‌های مفصل از نتایج سالانه نظام‌ها
☐ مقایسه روند ایران در شاخص‌های با کشورهای برتر در بازه‌های زمانی		☐ مقایسه کشورهای منطقه به دلخواه کاربر
☐ مقایسه روند ایران در سنجه‌های فرعی شاخص‌ها با کشور برتر در بازه‌های زمانی		☐ مقایسه رتبه مؤسسه(ها) در نظام(های) رتبه‌بندی
☐ مقایسه روند ایران در سنجه‌های فرعی شاخص‌ها با کشور برتر در بازه‌های زمانی		☐ تحلیل روندها و رتبه‌های نظام‌های گوناگون
☐ مقایسه روند ایران در سنجه‌های فرعی شاخص‌ها با کشور برتر منطقه چشم‌اندازی		☐ پیشنهاد شاخص‌های همانند
☐ نمودار مقایسه مقدار و رتبه ایران در شاخص‌ها با ۱۰ کشور برتر آسیا		☐ مقایسه شاخص‌ها با یک‌دیگر
☐ نمودار مقایسه مقدار و رتبه ایران در شاخص‌ها با ۱۰ کشور برتر جهان		☐ گردآوری منابع (مقاله، کتاب، پایان‌نامه، و گزارش) پیرامون شاخص‌های علم، فناوری، و نوآوری
☐ نمودار مقایسه مقدار و رتبه ایران در شاخص‌ها با ۱۰ کشور برتر منطقه چشم‌اندازی		☐ نام‌نویسی و اشتراک در سامانه و فرستادن گزارش‌های روزآمد به رایانامه کاربران
☐ جدول ایستای روندهای سالانه		☐ جست‌وجوی شاخص‌ها و سنجه‌ها در سامانه
		☐ بارگیری نسخه «پی. دی. اف.» گزارش‌ها و نمودارها
		☐ دریافت دیدگاه کاربران
		☐ دسترسی آزاد به مجموعه انتشارات نما

۵. نمایش اطلاعات

«نما» و «فاوا» اطلاعات را به شکلی پویا ارائه می‌کنند و با افزودن داده به پایگاه اطلاعات؛ نمودارها و جدول‌ها در لحظه روزآمد می‌شوند، ولی «آی. اس. سی.» یک برگ «اچ. تی. ام. ال.» را برای نمایش اطلاعات دارد و اطلاعات را در یک جدول و چند نمودار ایستا نمایش می‌دهد. در ادامه تصویرهایی از شیوه نمایش اطلاعات در این سامانه‌ها آمده است.

پژوهشگران پر استناد (۲۰۱۶)

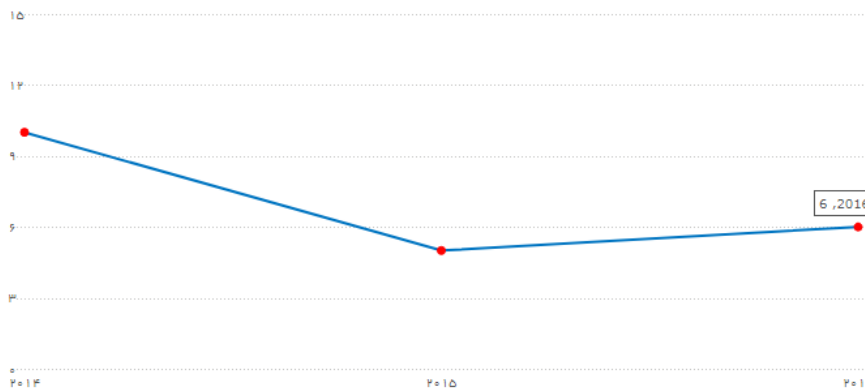
نگارش ۱۳۹۵/۱۰/۱۸

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ مؤسسه «تامسون روتیز» درباره «پژوهشگران پر استناد» دنیا، شش پژوهشگر از کشور ایران جزء تأثیرگذارترینها در پیشرفت علم و عرصه پژوهش شناسایی شده‌اند. سالانه نزدیک به سه هزار پژوهشگر از سراسر دنیا در ۲۱ حوزه موضوعی به عنوان پژوهشگر پر استناد شناخته شده و نام آنها بر روی وب منتشر می‌شود. نام پژوهشگران ایرانی پر استناد، به همراه حوزه موضوعی، وابستگی سازمانی نخست، و وابستگی سازمانی دوم آنها (در صورتی که داشته باشند) در جدول زیر آمده است.

فهرست پژوهشگران ایرانی در «پژوهشگران پر استناد» دنیا

نام	نام خانوادگی	حوزه موضوعی	وابستگی سازمانی نخست	وابستگی سازمانی دوم
مهدی	دهقان	مهندسی، ریاضیات	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	
داود	دومیری گنجی	مهندسی	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	
سعید	عباس‌بندی	ریاضیات	دانشگاه بین‌المللی امام خمینی	
محسن	شیخ‌الاسلامی	مهندسی	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	
ظاهر	نیکجام	مهندسی	دانشگاه صنعتی شیراز	
شهرام	رضایور	ریاضیات	China Medical University (Taiwan)	دانشگاه شهید مدنی آذربایجان

روند سالانه

روند سالانه شمار پژوهشگران پر استناد ایران

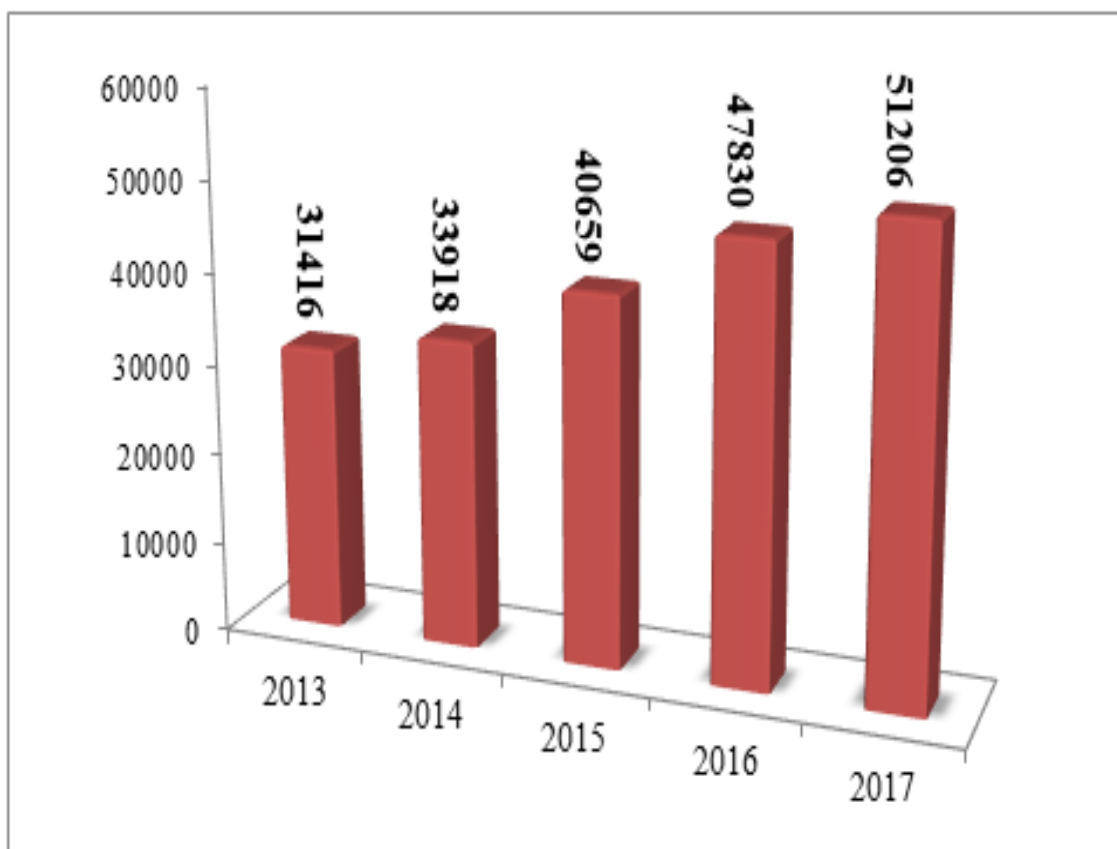
شاخص‌های مرتبط

شمار مقاله‌های داغ
شمار استنادهای بیشتر مقاله‌ها در دو، سه، یا چهار ...
بیشتر

پژوهشگران پرتولید
«پژوهشگران پرتولید» کسانی هستند که بیشتر ...
بیشتر

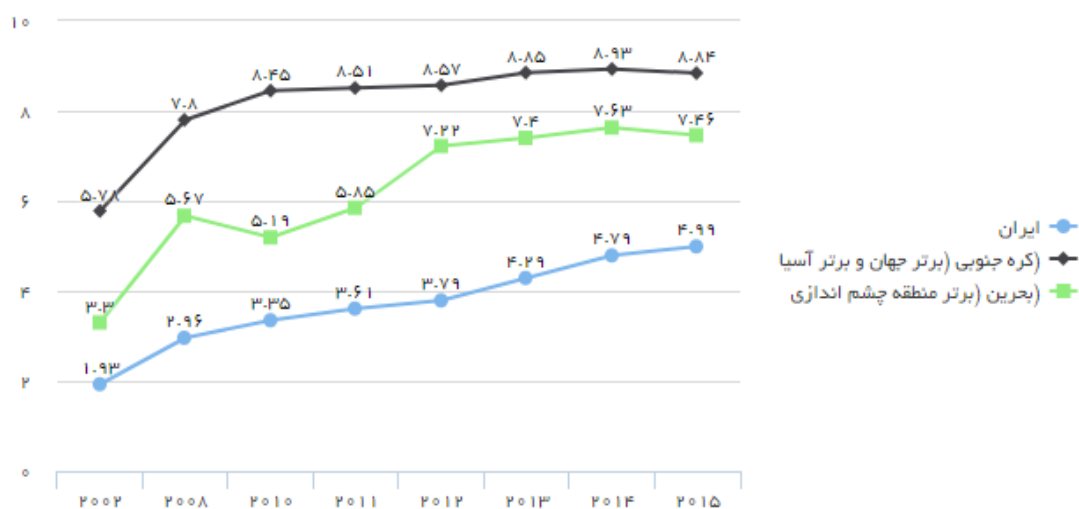
پژوهشگران یا شاخص «اچ» بیشتر از ۱۰۰
این شاخص با آمیختن شمار استنادها و شمار انتشار ...
بیشتر

سهم (درصد)					تعداد					رتبه					شاخصها
۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	
۱۱۷	۱۳۳	۱۶۲	۱۶۲	۱۸۱	۳۱۹۱۹	۳۳۹۱۸	۴۰۶۶۱	۶۷۸۶۶	۵۱۳۳۴	۲۱	۲۱	۱۹	۱۷	۱۶	تولید علم در جهان
۱۹۸۹	۱۹۰۷	۱۸۱۶	۱۹۱۷	۱۹۶۲	۳۱۹۱۹	۳۳۹۱۸	۴۰۶۶۱	۶۷۸۶۶	۵۱۳۳۴	۲	۲	۲	۲	۱	تولید علم در کشورهای اسلامی
										۳۰	۲۸	۲۷	۲۵	۲۲	رتبه استنادی
۰	۰	۰	۱/۵۸	۶۰/۱	۰	۰	۰	۲۱	۵۹	۰	۰	۰	۲۳	۱۸	مقالات ابداع
۱۰۹	۱۱۵	۱۶۰	۲۰۸	۲۷۵	۱۲۹	۱۷۰	۲۱۵	۲۳۸	۳۶۶	۲۶	۲۲	۲۸	۲۳	۲۰	مقالات پر استناد
۰/۹	۱/۵	۱/۶	۲/۷	۲/۳	۱۲۹	۱۷۰	۲۱۵	۲۳۹	۳۶۹	۲۶	۲۲	۲۸	۲۳	۲۰	مقالات برتر
۰/۲	۰/۷	۰/۹	۰/۵	۱/۴	۵۹	۷۱۸	۹۳۲	۱۶۶۲	۱۷۰۱	۲۶	۲۲	۲۸	۲۳	۲۰	مقالات برتر [2]
۰/۲	۰/۶	۰/۷	۰/۹	۰/۵	۳۹۳	۵۰۶۶	۶۸۰۰	۶۱۳۳	۲۶۱	۳۱	۲۹	۳۱	۲۵	۲۷	مقالات کنفرانس
					۱۵۴	۱۷۴	۱۹۲	۲۱۲	۲۶۲	اج ایندکس روزآمد (۸ می ۲۰۱۸) سازی با ۲۵۰ میبند.					اج ایندکس
۲۲	۲۳	۲۱/۶	۲۱	۲۳	۶۹۳	۷۸۰۱	۸۷۰۱	۱۰۰۶۷	۱۱۷۸۹						دیپلماسی علمی
۲۰۱۳: هندسی، طبیعی، فیزیک					۲۰۱۵: هندسی، طبیعی، علم مواد ۲۰۱۴: هندسی، طبیعی، علم مواد					۲۰۱۷: هندسی، طبیعی، علم مواد ۲۰۱۶: هندسی، طبیعی، علم مواد					فهرستهای پژوهشی برتر
۲۰۱۳: آمریکا، کانادا، انگلستان					۲۰۱۵: آمریکا، کانادا ۲۰۱۴: آمریکا، کانادا، مازو					۲۰۱۷: آمریکا، کانادا، ایتالیا ۲۰۱۶: آمریکا، کانادا، مازو					کشورهای همکار
سهم (درصد)					تعداد					رتبه					Scopus
۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	

نمودار روند تولید و رشد علمی جمهوری اسلامی ایران در جهان (ISI) در بازه زمانی ۲۰۱۷-۲۰۱۳

فاوا

مقایسه روند شاخص توسعه فاوا ایران با کشورهای برتر در بازه ۲۰۱۵ - ۲۰۰۲

مقایسه شاخص های فرعی توسعه فاوا ایران و کشور برتر جهان در سال ۲۰۱۵ - گزارش ۲۰۱۶

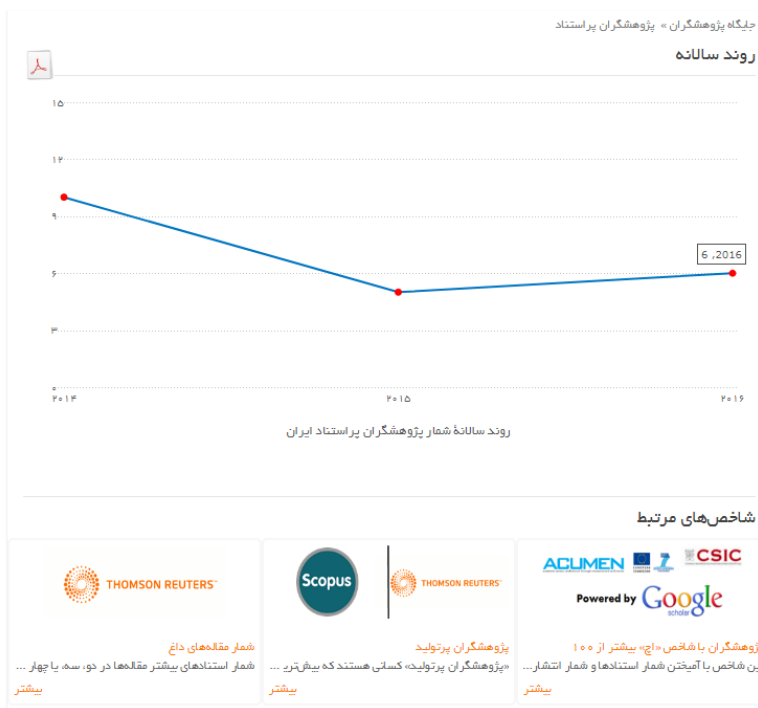
۶. برخی از خدمات افزوده «نما»

در جدول نه تصویر کلیدی ترین خدماتی که «نما» به کاربران می دهد از برگ های گوناگون وب سامانه آمده است (برداشت از سامانه در آبان ۱۳۹۶).

جدول ۹. برخی از خدمات افزوده «نما»

خدمات	تصویر سامانه
جلیگه پژوهشگران « پژوهشگران پر استناد	
در باره	
نام	پژوهشگران پر استناد
نام به زبان انگلیسی	Highly Cited Researchers
هدف	«پژوهشگران پر استناد» سیاهه ای از پژوهشگران و دانشمندان برتر در حوزه های موضوعی گوناگون است که تأثیرگذارترین آن را در پیشرفت و گسترش مرزهای دانش در بر دارد. مهم ترین شاخص برای ورود به این سیاهه شمار استنادهاست. از آنجایی که اکنون پرکاربردترین سنجۀ اندازه گیری تأثیر در ارتباط های علمی استناد است. کسانی که بیشترین شمار استنادها را دریافت کنند، به احتمال زیاد بیشترین تأثیرگذاری را نیز در یک حوزه پژوهشی دارند.
روش شناسی	برای شناسایی پژوهشگران پر استناد هر سال، نخست فهرست «مقاله های پر استناد» در ۱۰ سال پیش از آن از پایگاه «شاخص های اساسی علم» (ESI) استخراج می شود. این فهرست «مقاله های پژوهشی» (article) و «مقاله های مروری» (review) را در بر دارد. چون امکان تشابه اسمی میان پژوهشگران وجود دارد، گام بعدی اعتبارسنجی نام پژوهشگران است. آستانه استناد نیز که در حوزه های گوناگون متفاوت است در گزینش پژوهشگران تأثیر دارد. در پایان، نام پژوهشگران بر پایه استنادهای آنها مرتب و یک درصد ابتدای فهرست به عنوان پژوهشگران پر استناد مشخص و منتشر می شود.
ناشر (ان)	Clarivate Analytics
زمان شروع	۱۳۸۰ (۲۰۰۱)
دوره انتشار	سالانه
منبع (های) گردآوری داده	پایگاه «شاخص های اساسی علم» (Essential Science Indicators)
پایگاه وب	hcr.stateofinnovation.com/
اطلاعات تماس	highlycited@clarivate.com

شناسنامه شاخص
برای توصیف
و شناخت بیشتر

نمودار پویای
روندهای سالانه

نکته: ۱۳۹۵/۱۰/۱۸

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ مؤسسه «تامسون رویترز» درباره «پژوهشگران پر استناد» دنیا، شش پژوهشگر از کشور ایران جز تأثیرگذارترین‌ها در پیشرفت علم و عرصه پژوهش شناسایی شده‌اند. سالانه نزدیک به سه هزار پژوهشگر از سراسر دنیا در ۲۱ حوزه موضوعی به عنوان پژوهشگر پر استناد شناخته شده و نام آنها بر روی وب منتشر می‌شود. نام پژوهشگران ایرانی پر استناد، به همراه حوزه موضوعی، وابستگی سازمانی نخست، و وابستگی سازمانی دوم آنها (در صورتی که داشته باشند) در جدول زیر آمده است.

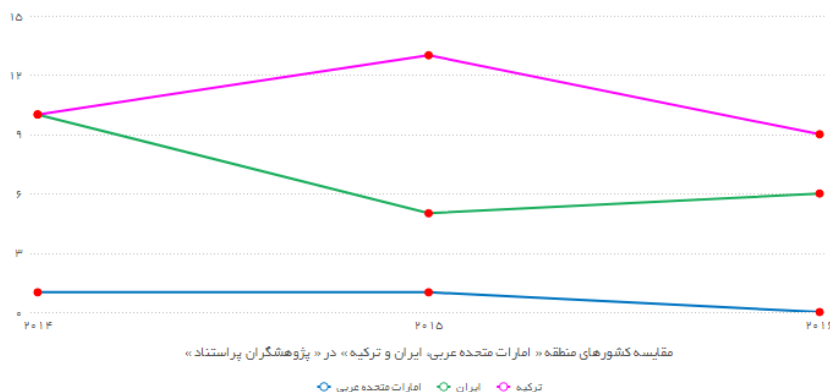
فهرست پژوهشگران ایرانی در «پژوهشگران پر استناد» دنیا

نام	نام خانوادگی	حوزه موضوعی	وابستگی سازمانی نخست	وابستگی سازمانی دوم
مهدی	دهقان	مهندسی، ریاضیات	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	
داود	دومیری گنجی	مهندسی	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	
سعید	عباس‌بندی	ریاضیات	دانشگاه بین‌المللی امام خمینی	
محسن	شیخ‌الاسلامی	مهندسی	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	
طاهر	نیک‌نام	مهندسی	دانشگاه صنعتی شیراز	
شهرام	رشاپور	ریاضیات	China Medical University (Taiwan)	دانشگاه شهید مدنی آذربایجان

گزارش‌های بلند از دستاوردهای سالانه نظام‌ها

- آذربایجان
- ارمنستان
- امارات متحده عربی
- اردن
- افغانستان
- ترکیه
- ایران
- پاکستان
- فلسطین
- بحرین
- ترکمنستان
- لبنان
- عراق
- عمان
- قطر
- ریم اشغالگر قدس
- عربستان سعودی
- کویت
- قزاقستان
- قرقیزستان
- یمن
- مصر

مقایسه

مقایسه کشورهای منطقه به دلخواه کاربر

جیگه مؤسسه‌ها در نظام‌های فرآیند رتبه‌بندی، رتبه‌بندی بهترین دانشگاه‌های جهان «یو. اس. نیوز»

تحلیل رتبه‌بندی بهترین دانشگاه‌های جهان «یو. اس. نیوز»

تحلیل ۲۰۱۸

افزون بر پیشرفت علمی کشور ایران، جهشی که در سال ۲۰۱۸ در روند سالانه شمار مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «یو. اس. نیوز» رخ داده به دلیل تغییر در روش‌شناسی این نظام رتبه‌بندی بوده است. این نظام رتبه‌بندی تا سال ۲۰۱۷ تنها ۱۰۰۰ مؤسسه برتر جهان را شناسایی و معرفی می‌کرد ولی این شمار در سال ۲۰۱۸ به ۱۲۵۰ مؤسسه رسیده است. طبیعی است که با افزایش گستره مؤسسه‌های برتر شمار مؤسسه‌های ایرانی موجود در این نظام رتبه‌بندی نیز افزایش می‌یابد.

تغییر سیاست «یو. اس. نیوز» برای افزایش شمار دانشگاه‌های برتر به دلیل سیاستی بوده است که سایر نظام‌های رتبه‌بندی در پیش گرفته‌اند. برای مثال، نظام رتبه‌بندی جهانی دانشگاه‌های «مؤسسه آموزش عالی تایمز» نیز در چند سال گذشته چنین سیاستی را در پیش گرفته است.

بیشتر نظام‌های رتبه‌بندی جهانی اکنون بین ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ مؤسسه برتر را در نتایج خود فهرست می‌کنند؛ از نظام «شاگهای» گرفته که نام ۸۰۰ مؤسسه برتر را منتشر می‌کند تا نظام رتبه‌بندی «یورپ» که نزدیک به ۲۰۰۰ مؤسسه پیش‌رو را در فهرست پایانی خود رتبه‌بندی می‌کند. انتشار نام‌های بیشتر، بدون شک موجب افزایش شمار بازدهی‌ها به یک نظام رتبه‌بندی خاص می‌شود؛ مسئله‌ای که برای این گونه نظام‌ها کلیدی است.

هرچه شمار بازدهی‌ها به یک نظام رتبه‌بندی بیشتر باشد، یعنی نتایج آن نظام بیشتر مورد توجه کاربران قرار می‌گیرد و همین مسئله خود نشانی از اعتبار آن نظام است. در چند سال گذشته، با افزایش شمار نظام‌های رتبه‌بندی، یکی از چالش‌های این نظام‌ها همواره جلب توجه بیشتر کاربران به نتایج خود بوده است.

تحلیل ۲۰۱۸

این نظام تا سال ۲۰۱۷ از ۱۲ سنجه برای ارزیابی مؤسسه‌ها به ترتیب و امتیازهای زیر بهره می‌گرفت.

- آوازه جهانی در پژوهش (۱۲/۵٪ امتیاز)
- آوازه منطقه‌ای در پژوهش (۱۲/۵٪ امتیاز)
- شمار انتشارات (۱۰٪ امتیاز)
- شمار کتابها (۲/۵٪ امتیاز)
- شمار همایشها (۲/۵٪ امتیاز)
- تأثیر استنادی تحلیل‌شده (۱۰٪ امتیاز)
- کل استنادها (۷/۵٪ امتیاز)

تحلیل روندها و رتبه‌های نظام‌های گوناگون

پیشنهاد شاخص‌های همانند

شاخص‌های مرتبط

رتبه‌بندی کشورهای «سایمگو»
این نظام رتبه‌بندی ابزاری برای تجزیه و تحلیل وضع...
[بیشتر](#)

رتبه‌بندی مرکز مطالعات علوم و فناوری «لیدن»
ارائه یک نظام سنجش دقیق برای ارزیابی تأثیر علم...
[بیشتر](#)

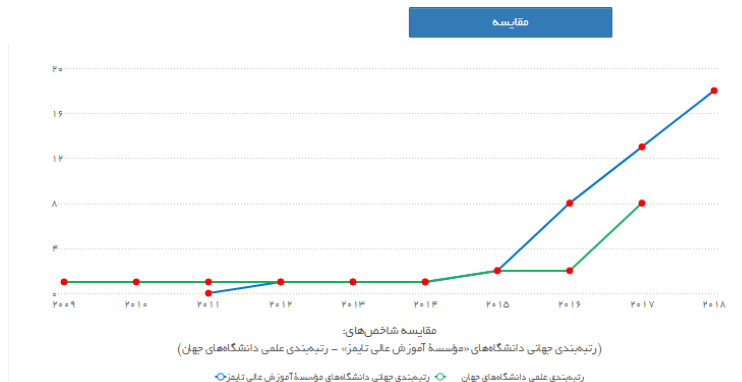
رتبه‌بندی جهانی دانشگاه‌های «مؤسسه آموزش عالی تایمز»
کمک به افزایش آگاهی دانشجویان برای مقایسه مؤ...
[بیشتر](#)

مقایسه شاخص‌ها

شاخص پایه: رتبه‌بندی جهانی دانشگاه‌های «مؤسسه آموزش عالی تایمز»

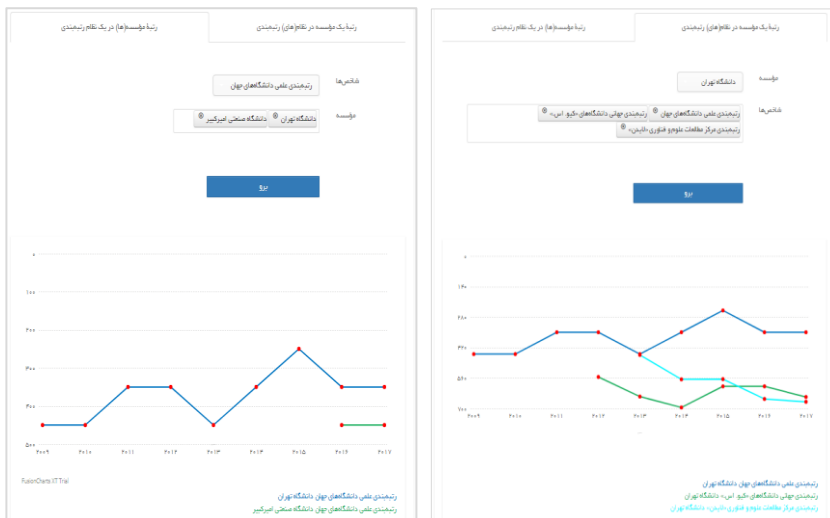
مقایسه با: رتبه‌بندی علمی دانشگاه‌های جهان

مقایسه با:

مقایسه شاخص‌ها با یکدیگر

مقایسه رتبه
مؤسسه(ها) در
نظام(های)
رتبه بندی

منابع علمی

کتاب

- دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی. ۱۳۹۵. **روند شاخص های علم، فناوری و نوآوری کشور براساس اماره های بین المللی**. تهران: شورای عالی انقلاب فرهنگی، دبیرخانه.
- دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی. ۱۳۹۵. **برنامه ها و اقدامات دستگاه های اجرایی در راستای پیاده سازی سیاست ها ی کلان علم فناوری**. تهران: شورای عالی انقلاب فرهنگی، دبیرخانه.
- نوروزی چاکلی، عبدالرضا. ۱۳۹۴. **آشنایی با علم سنجی (مبانی، مفاهیم، روابط و ریشه ها)**. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها (سمت): دانشگاه شاهد، معاونت پژوهش.
- دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی. [با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری]. ۱۳۹۴. **روند تحولات شاخص های علم و فناوری در جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۱ - ۱۳۸۰)**. تهران: شورای عالی انقلاب فرهنگی، دبیرخانه.
- انصافی، رحانه، و حسین، غریبی، سیروس علیحوستی. ۱۳۹۴. **دانش ایران (مشارکت ایرانیان در دانش جهان، سال ۱۳۰۱)**. تهران: پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران.

منابع علمی
(مقاله، کتاب،
پایان نامه، و
گزارش)
پیرامون
شاخص های علم،
فناوری، و
نوآوری

مشترک شوید!

برای دریافت تازه ترین گزارش های سامانه نما با رایانامه، می توانید مشترک شوید. با اشتراک می توانید تازه ترین گزارش های یک یا چند شاخص، گزارش یک یا چند گروه از هفت گروه شاخص ها، یا گزارش همه شاخص ها را دریافت کنید. گفتنی است همواره می توانید با کلیک روی «لغو اشتراک» نیز دریافت گزارش ها را پایان دهید.

نام نویسی

ورود

نام نویسی و
اشتراک در
سامانه و
فرستادن
گزارش های
روز آمد به
رایانامه کاربران

The banner features the logos of the Ministry of Science, Higher Education and Technology and the NSTIC. The text reads: 'دبیرخانه شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری' and 'پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران'. Below the banner are icons for RSS, 'مشترک شوید!', 'ورود', and a note: 'برای جستجو و آژهای به فارسی یا انگلیسی بنویسید و Enter را بزنید.'

جست و جوی
شاخص ها و
سنجه ها در
سامانه

بارگیری نسخه
«پی. دی. اف.»
گزارشها
و نمودارها

جایگاه پژوهشگران « پژوهشگران پر استناد »
پژوهشگران پر استناد (۲۰۱۶)
نگارش ۱۳۹۵/۱۰/۱۸

دیدگاه شما

نام و نام خانوادگی

نام و نام خانوادگی

E-Mail

رایانامه

این دیدگاه پس از پذیرش محیر سامانه منتشر می‌شود.

دیدگاه *

بفرست

دریافت دیدگاه
از کاربران

انتشارات

نمای ۲۰۱۶: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان
«نمای ۲۰۱۶» گزارش توصیفی شاخص‌های نما را در بر دارد. افزون بر این، کوشش شده است آنجایی که دسترسی به اطلاعات هست، جایگاه ایران با ۲۵ کشور منطقه نیز مقایسه شود.

دسترسی آزاد
به انتشارات

نمای نمایه‌های استنادی ۲۰۱۶: جایگاه ایران در نمایه‌های استنادی جهانی
در این گزارش جایگاه ایران در نمایه‌های استنادی جهانی (یعنی «وب آو ساینس» و «اسکوپوس») در سال ۲۰۱۶ آمده است. افزون بر این، روند سالانه رتبه ایران در شاخص‌های گوناگون نیز گزارش شده است.

